Årsplan dansk 5. klasse 2026/2027

I 5. klasse skal vi arbejde med at styrke elevernes læseforståelse, skriftlige fremstilling, mundtlige formidling og sproglige bevidsthed. Vi skal læse og arbejde med forskellige tekster, genrer og medier samt udvikle elevernes evne til at analysere, fortolke og udtrykke sig kreativt. Undervisningen vil veksle mellem fælles aktiviteter, gruppearbejde og individuelle opgaver, så alle elever får mulighed for at udvikle sig fagligt og opleve glæden ved sproget og litteraturen.

Der tages forbehold for ændringer undervejs.

Uge	Materiale	Forløb	Mål
33-35	Stavevejen	- Intro til Stavevejen – et nyt bogsystem. - Dobbeltkonsonant – lang kort vokal. - Stumt d – eller dobbeltkonsonant.	
33-37	D´dansk	- Intro til det nye bogsystem. - ”Hvad tænker du?”	Intentionen er, at eleverne arbejder med engagerende tekster, der alle lægger op til, at læseren tager stilling til teksternes problemstillinger, og at læseren relaterer og perspektiverer til eget liv.
33-35	Mind Move – den gode Dialog.	- Forløb der skal skabe dialog mellem klassen og styrke fællesskabet.	
36	Demokratiuge	- Forløb fra Salaam om demokrati om medborgerskab og demokrati.	
38-40	Romanlæsning fra CFU - Ulveland **SSF**	- Læsningen vil foregå i klassen, individuelt og i makkerpar. - Romanen skal opsættes i handlingsbroen. - Små filmklip produceres undervejs. - Endeligt produkt er en handlingsbro, som udarbejdes med makkeren.	Eleverne skal kunne leve sig ind i karakterernes situationer. Her gælder det det komplekse venskab mellem hovedpersonerne. Eleverne lærer nye fremmedord og begreber.

41	**Sundhedsuge (kulturuge)**	- **Mellemtrin arbejder tværfagligt og er hjemme og på tur.**	
42	**Efterårsferie**	**Efterårsferie**	**Efterårsferie**
43-47	D'dansk	- "Så håret rejser sig" Gyserforløb i gysermåneden. - Genretræk - Virkemidler - Tegnsætning - Fortællersynsvinkler - Oplæsning - Teater - Romanlæsning - CFU	
43-47	Stavevejen	Forløb om komma - Stavevejen - Grammatip - Månedsopgave	Eleven har opnået en sikker grammatisk forståelse for sætningsanalyse (subjekt og verballed) og kan anvende denne viden til fejlfrit at sætte grammatisk komma (kryds- og bolle-komma). Eleven kan identificere helsætninger og ledsætninger og mestrer desuden reglerne for *at*-sætninger og hv-ord.
48-51	Skriveskud	Litteratur arbejde - Skønlitteratur vs faglitteratur.	
1-6	D'dansk	Intertekstualitet - "Kap - Det minder mig om" - Remake af klassiske eventyr - Filmklip -	Eleven kan identificere og forklare, hvordan nyere litteratur låner, refererer til og genbruger elementer fra ældre klassikere (intertekstualitet). Eleven kan anvende denne tekstforståelse til selvstændigt at planlægge og skrive sit eget kreative "remake" af en kendt tekst, hvor udvalgte genregreb bevares, mens rammen moderniseres.
7	VINTERFERIE	VINTERFERIE	VINTERFERIE
8-12	D'dansk	"I fattigdommens dage" - Uddrag fra kapitlet.	

8-12	Stavevejen	Fokus på tegnsætning - Øvelser - Tests - Månedsopgave	
12-13	Skriveskud	Forløb om digte - Ordlege og brainstorm - Fælles oplæsning	Eleven kan gennemgå en struktureret lyrisk skriveproces fra idégenerering til færdig tekst. Eleven kan skrive et digt i en bunden eller fri struktur og kan aktivt anvende konkrete skriverammer og makkerrespons til at revidere og finpudse sit sprog, før teksten færdiggøres til udgivelse.
14-16	Roman fra CFU **SSF**	Digt - Forløbet lægger sig op af de forrige ugers arbejde med digte. - Læsning af digtsamling. - Udarbejdelse af eget digt	Kan eleven skrive sit eget personlige digt under anvendelse af formelle genremæssige virkemidler som strofer, verselinjer og sproglige billeder. Eleven kan gennemgå en proces fra idégenerering til færdigt digt og formidle det med bevidst stemmeføring for klassen.
16-20	Stavevejen	Bøjningsmorfemer tillægsord - Månedsopgave - Grammatip	Eleven kan identificere og bøje tillægsord korrekt ved at bruge viden om bøjningsmorfemer. Eleven kan anvende de rette endelser (som *-t*, *-e*, *-ere* og *-est*) i sin egen retskrivning for at sikre grammatisk korrekthed.
23-25	D'dansk SSF	Forfatterskab - "Det minder mig om – Cecilie Eken" -	Eleven kan pege på Cecilie Ekens forfatterstemme på tværs af flere tekster med særligt fokus på hendes universer og karakterer i *Natblomst*. Forløbet afrundes med, at eleven formidler sin forståelse af forfatterskabet gennem en personlig forfatterpræsentation eller en anmeldelse af hendes værker.

I løbet af ugen/året er der yderligere fokus på følgende:

Hver dag	Eleverne har læsestund hver morgen i 20 minutter, hvor de koncentreret læser. Når de er færdig, udarbejder de en boganmeldelse, der ligger i deres læsestundsmappe.
Frilæse hjemme – HVER DAG	Der udleveres en læseseddel hver mandag, der leveres tilbage mandagen efterfølgende. Herpå skal stå titel, minutter, sider, navn, uge OG være underskrevet af en forælder. Dette er en hjælp til hjemmet og forventes ophæves i løbet af året, når alle forældre og elever er kommet ind i en sund læsserutine hjemme.
Frontread	To gange årligt har klassen og skolen Læsekurset Frontread, hvilket løber over 12 uger. Umiddelbart erterår og forår.
Test	Eleverne testes i danskfaglige kompetencer efterår og forår. Umiddelbart op til udtagelser og skole-hjem.

Matematik 5. klasse
Skoleår 2026-2027

Vi bruger MULTI systemet i matematik. MULTI består af en grundbog, opgavebog og kopiark. Bogen er skrevet med udgangspunkt i Fælles Mål, og forener traditionelle matematik faglige færdigheder med moderne arbejdsformer og medier. Der lægges vægt på forståelse, fordybelse og problemløsning.

Alle kapitler indledes med en introside, der præsenterer læringsmålene samt ord og begreber. Derudover vil første side i hvert kapitel indeholde forhåndsviden, hvor elevernes eksisterende viden om emnet kommer i spil. Kapitlerne veksler mellem:

- teorirammer, hvor nye faglige begreber og metoder introduceres
- aktiviteter, hvor eleverne gennem bl.a. brug af digitale værktøjer og bevægelse får praktiske erfaringer med det faglige indhold
- opgaver til individuel træning og fordybelse i de faglige områder.

Hvert kapitel afsluttes med en evalueringsside og indeholder desuden to sider med træningsopgaver på to niveauer (Træn 1 og Træn 2). Derudover vil der til sidste i hvert kapitel enten være et Tema/projekt der knytter sig til kapitlets emne eller blandede opgaver, hvor tidligere stof repeteres.

Vi bruger også Regneark og programmet GeoGebra i undervisningen. Hjemmesiden www.matematikfessor.dk og forskellige færdighedskompendier bruges som træningsværktøjer. Eleverne laver også mundtlige oplæg og præsentationer, som styrker deres kompetencer i faget.

SSF ”Trygge fællesskaber i matematik” - under forløbet ”Statistik

Periode	Antal lektioner	Fagligt emne	Beskrivelse	Mål
33 - 36	10 +10 - 4.kl	Kapitel 1 Faglig læsning + statistik og sandsynlighed fra 4. kl.	I dette kapitel bliver eleverne introduceret til opbygningen af og elementer i et kapitel i MULTI 5. Det er målet, at eleverne bliver fortrolige med de forskellige ikoner, de møder i løbet af et kapitel, så de bedre kan læse og forstå de grafiske elementer i bogen. Der er yderligere en kort vejledning til, hvordan eleverne kan læse en teoriboks og en aktivitetsboks. Vejledningen skal ruste eleverne til i højere grad at kunne arbejde selvstændigt, forstå og bruge indholdet i disse bokse. Eleverne bliver efterfølgende introduceret for en arbejdsmåde, der anbefales i forbindelse med løsning af tekstopgaver i MULTI 5, hvor faglig læsning er i fokus. Modellen for faglig læsning bygger på modellen fra MULTI 4, men er i modsætning til 4. klasses modellen knap så styrende i forhold til elevrollerne	• Du skal lære bogen at kende, så du bliver god til at læse den. • Du skal lære, hvordan du skal arbejde med en aktivitetsboks. • Du skal lære, hvordan du skal arbejde med en teoriboks. • Du skal lære at bruge modellen for faglig læsning.
37 - 39	15	Kapitel 2 Regning med tal	I dette kapitel er målet, at eleverne får repeteret og udvidet deres viden og kunnen om addition og subtraktion med og uden decimaltal, om multiplikation, division samt negative tal. Eleverne vil i den	• Du skal lære at regne med decimaltal. • Du skal lære at regne med negative tal. • Du skal lære at løse problemer ved at bruge division eller gange.

			forbindelse arbejde med de fire regningsarter knyttet til hverdagskontekster, og skal i flere opgaver forklare, vise og finde regneregler. Derudover skal eleverne lære om og arbejde med regningsarternes hierarki, primtal og sammensatte tal.	• Du skal lære at bruge regningsarternes hierarki. • Du skal lære at opløse et tal i primfaktorer.
40 44	15	Kapitel 3 Gange og division	I dette kapitel skal eleverne bygge videre på deres viden om multiplikation og division. Eleverne præsenteres for allerede kendte metoder og en enkelt ny, og tanken er, at disse metoder kan være med til at inspirere eleverne til videreudvikling af egne regnemetoder. Eleverne skal gennem teori, opgaver og aktiviteter lære at multiplicere et helt tal med et decimaltal, at dividere store tal, heltalsdivision, hvor resultatet angives som et helt tal og en rest, og division, hvor resultatet angives som blandet tal eller decimaltal samt lære om sammenhængen mellem multiplikation og potens. Eleverne skal desuden arbejde med, hvilken regningsart de skal vælge i forbindelse med løsning af problemorienterede opgaver.	• Du skal lære at gange med store tal. • Du skal lære at gange hele tal med decimaltal. • Du skal lære at regne divisionsstykker, der ikke går op. • Du skal lære at løse matematikproblemer med gange eller division. • Du skal lære at finde sammenhængen mellem gange og potens.
41/42		Emneuge/Efterårsferie		
45 - 47	15	Kapitel 4 Figurer, flader og linjer	I dette kapitel skal eleverne lære om definitionerne på forskellige typer af linjer. Herefter skal de gennem teori, aktivitet og opgaver arbejde med egenskaberne ved forskellige typer firkanter for derefter at udlede egne	• Du skal lære at tegne linjer, linjestykker og halvlinjer. • Du skal lære at beskrive forskellige typer firkanter. • Du skal lære at finde arealet af parallelogrammer og romber.

			arealformler for parallelogrammer og romber. Eleverne skal endvidere arbejde videre med højder, grundlinjer og arealer af trekanter. Afslutningsvist arbejdes med sammenhængen mellem figurers omkredser og arealer. Der kan flere steder i kapitlet inddrages et dynamisk geometriprogram til løsning af opgaver. I lærervejledningen vejledes der derfor i, hvornår det kan være hensigtsmæssigt at inddrage et sådant program. Sidst i kapitlet er der et tema/projekt omkring geometri og it.	• Du skal lære at tegne højder og grundlinjer i trekanter. • Du skal lære at finde sammenhængen mellem figurers omkreds og areal.
48 – 51	20	Kapitel 5 Brøker og decimaltal	I dette kapitel er målet, at eleverne udvider deres kendskab til talmængder med brøker. Eleverne skal gennem arbejdet med brøker kunne forlænge og forkorte brøker. Gennem opgaver og aktiviteter skal eleverne lære at omskrive mellem brøker og decimaltal. Ligeledes vil de blive introduceret for blandede tal og uægte brøker.	• Du skal lære at forlænge og forkorte brøker. • Du skal lære at finde fællesnævner. • Du skal lære at omskrive mellem brøk og decimaltal. • Du skal lære at finde summen af brøker og differensen mellem brøker. • Du skal lære at regne med uægte brøker og blandet tal.
52 -53		Juleferie		
1 - 3	15	Kapitel 6 Cirkler og polygoner	I dette kapitel skal eleverne arbejde med cirklen og dens egenskaber og med centrum, radius, diameter, omkreds og areal. Derudover skal eleverne gennem aktivitet arbejde undersøgende	• Du skal lære at tegne cirkler med bestemte mål. • Du skal lære at finde centrum, radius og diameter i en cirkel.

			med sammenhængen mellem en cirkels omkreds og diameter samt med arealet af en cirkel. Eleverne skal afslutningsvist opnå kendskab til forskellen mellem regulære polygoner og andre polygoner og arbejde med at konstruere regulære polygoner ud fra en cirkel.	• Du skal lære at forklare sammenhængen mellem cirklens omkreds og diameter. • Du skal lære at finde en cirkels omkreds og areal. • Du skal lære at beskrive polygoner og regulære polygoner.
4-6	15	Kapitel 7 Koordinatsystemet	I dette kapitel skal eleverne arbejde med koordinatsystemet. Eleverne skal opnå sikkerhed i at afsætte og aflæse koordinatsæt samt udføre de tre typer af flytninger; spejling, parallelforskydning og drejning. Drejning udvides til at omfatte brugen af vinkelmåler, og der arbejdes desuden med at navngive figurers vinkelspidser ved flytninger. Opgaverne omhandlende funktioner er opbygget, så de sporer eleverne ind på funktionsbegrebet, samtidig med, at de får intuitiv forståelse for begrebet.	• Du skal lære at navngive vinkelspidser ved flytninger. • Du skal lære at beskrive flytninger i et koordinatsystem. • Du skal lære at dreje figurer ved hjælp af vinkelmåler. • Du skal lære, hvordan funktionsmaskiner og grafer viser sammenhænge. • Du skal lære at finde sammenhængen mellem funktionsmaskinens kode og den tilhørende grafs udseende.
7		Vinterferie		
8 - 11	20	Kapitel 8 Procent	I dette kapitel skal eleverne arbejde med procent. Det er første gang, at eleverne præsenteres for procent som et fagligt emne i MULTI. Procent er dog et begreb, som mange elever kender fra deres hverdag, men de fleste er nok alligevel usikre på, hvad procent egentlig betyder. Eleverne skal derfor i kapitlet arbejde med at forstå, hvad procent betyder.	• Du skal lære, hvad procent betyder. • Du skal lære at omskrive mellem brøk, decimaltal og procent. • Du skal lære at vise procentvise fordelinger i et procentdiagram. • Du skal lære at tegne cirkeldiagrammer i regneark. • Du skal lære, hvordan du finder en procentdel.

12		Påskeferie		
13 - 15	15	Kapitel 9 Statistik https://ssfkompas.dk/laremidler/trygge-faellesskaber-i-matematik/	I dette kapitel møder eleverne en række statistiske deskriptorer og diagrammer, som de skal forholde sig til. Derudover skal eleverne selv "analysere" statistisk materiale fra en undersøgelse ved at lave tabeller, bestemme forskellige statistiske deskriptorer, tegne diagrammer og forholde sig til, hvad disse fortæller om undersøgelsen. Slutteligt skal eleverne lave deres egen undersøgelse og vise resultaterne af undersøgelsen med tabeller, diagrammer og tekst. I kapitlet anvendes regnearket flere steder til fremstilling af diagrammer og tabeller.	• Du skal lære at aflæse og forstå indholdet i tabeller og diagrammer. • Du skal lære at bruge de statistiske deskriptorer til at beskrive data fra en undersøgelse. • Du skal lære at beregne frekvens, og forstå hvad resultatet fortæller om en undersøgelse. • Du skal lære at bruge regneark til at tegne tabeller og diagrammer. • Du skal lære at lave egne statistiske undersøgelser.
16- 18	15	Kapitel 10 Rumfang	I dette kapitel skal eleverne arbejde med at beregne rumfang af kasser. De skal lære at skelne mellem forskellige enheder (cm^3, dm^3 og m^3). Eleverne skal endvidere arbejde med hverdagsmål (mL, cL, dL, L, knivspids, tsk. og spsk.) og opnå erkendelse af sammenhængen mellem enheder knyttet til kubikmeter og enheder knyttet til liter. Endelig skal de beregne rumfang af prismer og cylindere.	• Du skal lære at beregne rumfanget af kasser. • Du skal lære at bruge måleenheder cm^3, dm^3, m^3, mL, cL, dL og L. • Du skal lære at omregne mellem forskellige rumfangs måleenheder. • Du skal lære at finde rumfanget af ting ved at nedsænke dem i vand. • Du skal lære at beregne rumfanget af et prisme og en cylinder.
19 - 21	15	Kapitel 11 Reduktion, ligninger og uligheder	I dette kapitel er målet, at eleverne gennem arbejdet med uformelle strategier får indblik i, hvordan de forstår, løser og skriver ligninger. Inden eleverne skal	• Du skal lære at plus og minus er modsatte regningsarter. • Du skal lære at gange og division er modsatte regningsarter.

			arbejde med ligninger, skal de introduceres for modsatte regningsarter og reduktion. Forståelse af disse emner skal senere bidrage til større indsigt i forbindelse med løsning af ligninger med flere ubekendte. Afslutningsvist skal eleverne arbejde uformelt med grafisk ligningsløsning, idet de ud fra funktionsmaskiner og grafer skal løse ligninger og uligheder, hvor den ubekendte er repræsenteret på begge sider af lighedstegnet.	• Du skal lære at reducere regneudtryk. • Du skal lære at løse ligninger. • Du skal lære at løse ligninger og uligheder ved hjælp af 2 grafer.
22 - 24	15	Kapitel 12 Tal på sandsynlighed	I dette kapitel skal eleverne arbejde med opgaver, aktiviteter og spil, hvor de skal forudsige og efterprøve sandsynligheden for forskellige hændelser. Eleverne skal lære at vurdere chancen for at tabe og for at vinde samt at beskrive sandsynlighederne med både brøk, decimaltal og procent. Eleverne skal ud fra eksperimenter og spil arbejde med at finde antallet af mulige udfald ud fra tælletræer og simpel beregning. I forlængelse af dette skal eleverne arbejde med betydningen af "med tilbagelægning" og "uden tilbagelægning" i forbindelse med at trække centicubes fra en pose. Afslutningsvis skal eleverne arbejde med simulering af eksperimenter på computeren	• Du skal lære at beskrive sandsynligheder med brøk, decimaltal og procent. • Du skal lære at beregne forskellige udfaldsrum. • Du skal lære at forklare eksperimenter med og uden tilbagelægning. • Du skal lære at finde antallet af udfald i et udfaldsrum. • Du skal lære at bruge simulering i forbindelse med sandsynlighed.
25	5	Kapitel 13 Matematik i hverdagen	I dette kapitel skal eleverne arbejde med matematikken i hverdagen. Eleverne skal bruge nogle af de færdigheder,	• Du skal lære at finde matematikken i hverdagen.

			kundskaber og kompetencer, som de har tilegnet sig i arbejdet med MULTI 5. Derudover skal de arbejde med at regne med minutter, timer og tidszoner, samt at omregne mellem forskellige valutaer og enheder. Kapitlet adskiller sig fra de andre kapitler i MULTI 5, da der fra side 166 er et gennemgående tema om William og hans families rejse til USA desuden indeholder kapitlet flere tekstopgaver end tidligere kapitler.	• Du skal lære at løse matematikproblemer fra hverdagen. • Du skal lære at regne med minutter og timer og i tidszoner. • Du skal lære at omregne mellem forskellige valutaer. • Du skal lære at omregne mellem forskellige enheder.

Ret til ændringer forbeholdes.

Lærer:

Lusine Kochoyan Cochrane

Jinnah Intl. School Lærer: MB
Engelsk - vejledende årsplan 5. klasse (2026/2027)
Pitstop 5: Topic Book og Task Book.
Desuden arbejdes der på www.engelsk.gyldendal.dk,www.grammatip.com

Skolestart

Pit Stop #5: Kapitel	Kapitel 1: The Race is On!	28 lekt.	**Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk **Mundtlig kommunikation** Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk

Efterårsferie

Pit Stop #5: Kapitel	Kapitel 2: Endangered Animals	28 lekt.	**Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk **Mundtlig kommunikation** Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk

Juleferie

© Alinea

Pit Stop #5: Kapitel	Kapitel 3: Dragons and Fairies	20 lekt.	**Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk **Mundtlig kommunikation** Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk **Kultur og samfund** Eleven kan indgå i enkle kulturmøder ved brug af forskellige medier

Vinterferie

Pit Stop #5: Kapitel	Kapitel 4: York	28 lekt.	**Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk **Mundtlig kommunikation** Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk

Påskeferie

Pit Stop #5: Kapitel	Kapitel 5: Strange Days	16 lekt.	**Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk **Mundtlig kommunikation**

© Alinea

			Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk
Pit Stop #5: Kapitel	Kapitel 6: Summer Camp	20 lekt.	**Skriftlig kommunikation** Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk **Mundtlig kommunikation** Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk

Årsafslutning/Sommerferie

© Alinea

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

Historie 5. klasse

I Historie vil vi arbejde med grundbogen Historie 5 og arbejdsbogen historie 5.
Vi vil også bruge Historiefidusen.dk, hvor vi vil arbejde med små relevante forløb, der passer til vores emner.
Sidst på skoleåret skal eleverne lave en præsentation over et selvvalgt emne, hvor de har mulighed for at vælge mellem de emner, vi har beskæftiget os med i løbet af skoleåret.
I forhold til at indarbejde SSF i undervisningen vil vi fokusere på køn – både et fortidigt og nutidigt perspektiv. Især når vi har vores forløb om Margrete d. 1. Formålet er at vække elevernes nysgerrighed i forhold til deres livsverden og det samfund, som de er en del af. Der vil særligt være fokus på samtaler om stereotyper, normer og synspunkter som eleverne møder i deres eget liv.

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	At arbejde med kilder	**Kildearbejde** Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan bruge kildekritiske begreber i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer • Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan • forklare, hvad centrale kildekritiske begreber betyder • anvende kildekritiske begreber til at analysere og tolke tekstkilder • anvende kildekritiske begreber til at analysere og tolke billedkilder	Historie 5 Grundbogen side 4-7. Kopiside 1-6 fokuserer på arbejdet med forskellige kildetyper. De kan bruges i egentlige kildekurser eller inddrages løbende		

www.historie3-9.gyldendal.dk – © Gyldendal 2016 – Må frit kopieres

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

	Middelalderen og Margrete 1	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	• Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie • Eleven har viden om samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven kan • redegøre for sammenhænge mellem magten i Danmark og nabolandene i senmiddelalderen • fortælle om Hansaens magt og betydning for udviklingen i Skandinavien i senmiddelalderen	Historie 5 Grundbogen side 8-31, Kopiside 6-13		
			• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • fortælle om Margrete 1.s rolle i tilblivelsen af Kalmarunionen • med udgangspunkt i Kalmarunionen fortælle om magtforhold i Norden i middelalderen			

Hvornår?	**Emne/ tema**	**Kompetenceområde og kompetencemål**	**Færdigheds- og vidensmål**	**Eksempler på læringsmål** - læreren ændrer og supplerer	**Undervisningsaktiviteter**	**Tegn på læring**	**Evaluering**
	Middelalderen og Margrete 1	**Kildearbejde** Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan identificere historiske problemstillinger • Eleven har viden om kendetegn ved historiske problemstillinger	Eleven kan • give eksempler på historiske problemstillinger, der er relevante, når man vil finde ud af, hvordan det lykkedes Margrete 1. at få magten i Norden			

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

			• Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger • Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan • bruge de tilgængelige kilder til at besvare læremidlets spørgsmål • demonstrere færdigheder i at anvende kilder til at få viden om dagliglivet i senmiddelalderen			
		Historiebrug Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	• Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser • Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser	Eleven kan • give eksempler på, at synet på og fortællingerne om Margrete 1. har ændret sig i tidens løb • forklare forskellene på, hvordan Margrete 1. beskrives i svenske og danske historiebøger			

Hvornår?	Emne/ Kompetenceområde og tema kompetencemål		Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Mayaerne	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	• Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om historiske perioders tidsmæssige placering	Eleven kan • beskrive mayakulturens udvikling kronologisk • gøre rede for stadier i mayakulturens udvikling	Historie 5 Grundbogen side 32-53, Kopiside 14-18		
			• Eleven kan identificere brud og kontinuitet i historien • Eleven har viden om væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan • påpege faktorer og begivenheder, der betød voldsomme forandringer i mayakulturen			

www.historie3-9.gyldendal.dk – © Gyldendal 2016 – Må frit kopieres

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

		Kildearbejde Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger • Eleven har viden om kriterier for opstilling af enkle historiske problemstillinger	Eleven kan • udforme spørgsmål, der sigter på at undersøge religionens og billedskriftens betydning i mayaernes kultur • formulere spørgsmål, der retter sig imod årsager til mayakulturens sammenbrud				
			• Eleven kan læse historiske kilder og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold og formål • Eleven har viden om fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur	Eleven kan • give eksempler på, hvordan fortællinger om mayakulturen er brugt i eftertiden				
		Historiebrug Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	• Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie • Eleven har viden om særtræk ved fortalt historie	Eleven kan • give eksempler på, hvordan fortællinger om mayakulturen er brugt i eftertiden				

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Reformationen	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	• Eleven kan begrunde principper for inddeling af historien • Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan • give eksempler på, at Reformationen bruges til at markere en inddeling af historien • vurdere, om Reformationen var så betydningsfuld, at den kan bruges til at markere et skel	Historie 5 Grundbogen side 54-75, Kopiside 19-24		

www.historie3-9.gyldendal.dk – © Gyldendal 2016 – Må frit kopieres

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

				mellem middelalderen og nyere tid			
			• Eleven kan redegøre for konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden • Eleven har viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden	Eleven kan • fortælle om den katolske kirkes betydning i senmiddelalderen • beskrive, hvordan Luthers lære kom til Danmark • forklare, hvorfor det især var i Nordeuropa, at Luthers lære vandt indpas			
			• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • sætte kanonpunktet Reformationen i historisk kontekst • drøfte kort- og langsigtede årsager og konsekvenser af reformationen			
		Kildearbejde Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger • Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan • med brug af kildekritiske begreber analysere, tolke og vurdere tilgængelige kilder om reformationen			

www.historie3-9.gyldendal.dk – © Gyldendal 2016 – Må frit kopieres

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

Hvornår?	Emne/ Kompetenceområde og tema kompetencemål		Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Reformationen	**Historiebrug** Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	• Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser • Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser	Eleven kan • give eksempler på, at beskrivelser af paven, Luther og andre aktører i reformationen har ændret sig i tidens løb • præsentere mulige grunde til disse ændringer			
	Opdagelsesrejser	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • med afsæt i Columbus' ekspeditioner fortælle om forudsætninger, forløb og følger af den europæiske ekspansion	Historie 5 Grundbogen side 76-103, Kopiside 25-29		
		Kildearbejde Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan bruge kildekritiske begreber i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer • Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan • analysere kilder om opdagelsesrejser med brug af kildekritiske begreber • bruge kildekritiske begreber til at begrunde resultatet af kildearbejdet			
			• Eleven kan læse historiske kilder og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold og formål • Eleven har viden om fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur	Eleven kan • bruge faglige begreber i analysen af kilder om opdagelsesrejser • gøre rede for de tilgængelige kilders oprindelige kontekst og formål			

www.historie3-9.gyldendal.dk – © Gyldendal 2016 – Må frit kopieres

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

		Historiebrug Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	• Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfundsforhold i fortiden • Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier	Eleven kan • bruge sin viden og fantasi til at skabe historiske scenarier om en opdagelsesrejse • udlede viden fra et historisk scenarie om en opdagelsesrejse og (jf. grundbogen side 103)			

Hvornår?	**Emne/ tema**	**Kompetenceområde og kompetencemål**	**Færdigheds- og vidensmål**	**Eksempler på læringsmål** - læreren ændrer og supplerer	**Undervisningsaktiviteter**	**Tegn på læring**	**Evaluering**
	Energi, transport & kommunikation	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	• Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om historiske perioders tidsmæssige placering	Eleven kan • placere opfindelser inden for energi, transport og kommunikation på en tidslinje • forklare sammenhænge mellem samfundsudvikling og opfindelser	Historie 5 Grundbogen side 104-129, Kopiside 30-36		
			• Eleven kan redegøre for konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden • Eleven har viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden	Eleven kan • fortælle om europæiske opfindelser, der ændrede produktionen i Danmark • give eksempler på opfindelser, der blev gjort uden for Europa – og som først længe efter blev taget i brug i Danmark og Europa			

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

		Kildearbejde Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan formulere enkle historiske problemsatillinger • Eleven har viden om kriterier for opstilling af enkle historiske problemstillinger	Eleven kan • historiefagligt diskutere problemstillingen om, hvorvidt opfindelserne førte til samfundsforandringer – eller om samfundsforandringer skabte behov for opfindelser			
		Historiebrug Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	• Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfundsforhold i fortiden • Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier	Eleven kan • med brug af sin historiske viden opstille fremtidsscenarier (jf. grundbogen side 129)			

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Straf	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	• Eleven kan inddele historien efter principper for overblik • Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan • gøre rede for strafformer, der var typiske i forskellige historiske perioder • forklare, hvorfor lovene ændrede sig i forskellige historiske perioder	Historie 5 Grundbogen side 130-149, Kopiside 37-41		
		Kildearbejde Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden	• Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger • Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan • med brug af kildekritiske begreber analysere og tolke tilgængelige kilder om straf • anvende kildekritiske begreber i vurderingen af kilder om straf			

www.historie3-9.gyldendal.dk – © Gyldendal 2016 – Må frit kopieres

ÅRSPLAN FOR Historie 5. KLASSE 2026/2027

		Historiebrug Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	• Eleven kan konstruere historiske fortællinger • Eleven har viden om struktur i historiske fortællinger	Eleven kan • på baggrund af tilegnet viden formulere historiske fortællinger om straf • som led i forløbet om straf arbejde med kontrafaktisk historie (jf. grundbogen side 149)			

LU: 2026-2027

Xplore Natur/teknologi 5

August	33	Livets udvikling Biblioteket skal lave en udstilling om livets udvikling ● Det første liv ● Planterne breder sig ● Insekter og fisk ● Dinosaurer ● Pattedyr ● Hvor kommer mennesket fra? ● Neandertaleren og mennesket i dag ● Stenalder i Danmark ● Vi har stenaldermenneskets krop, men kan den klare vores tidsalder?
	34	
	35	
	36	Dyregrupper: Insekter, fisk og pattedyr. Faglig læsning med tilhørende opgaver
September	37	
	38	
	39	Kenya - et land i Afrika Hvad ved du om Kenya? ● Der er stor forskel på klimaet ● Der bor mange grupper af folk ● Små landbrug og kæmpestore plantager ● Hvor er jorden bedst? ● Nairobi ● Mange børn og unge ● Kenya i fremtiden ● Vedvarende energi ● Fortæl om dansk bistand til Kenya
	40	
Oktober	41	Emneuge
	42	Efterårsferie
	43	Vedvarende energi: Faglig læsning med tilhørende opgaver
	44	
	45	
November	46	
	47	
	48	Landskabet i Danmark Kommunen vil bygge huse i et naturområde ● Landskaber forandrer sig ● Da Danmark var dækket af is ● Isen former landet ● Smeltevand ● Kystlandskaber ● Marsken og Vadehavet ● Forskellige jordtyper ● Råstoffer i landskabet ● Undersøg, hvordan naturen kan bevares
	49	
December	50	Istid i Danmark: Undersøgelser og opgaver
	51	
	52	Juleferie
	1	
Januar	2	
	3	
	4	Dyrene på landet og i byen Der ligger et dødt dyr på lærerens bord ● Dyr i det åbne land ● Hjorte ● Skovens dyr flytter ind i byen ● Madaffald lokker ● Det gælder om at overleve ● Tilpasning ● Fugle i den indre by ● Hvilke dyr tillader vi? ● Tegn et kort over, hvor byens vilde dyr lever
	5	
	6	
Februar	7	Vinterferie
	8	
	9	
	10	Fly og lufttrafik Hvor skal den nye lufthavn ligge? ● Lufthavne og flyvepladser ● Flyruter ● Hvordan kan det lade sig gøre at flyve? ● I sikkerhedskontrollen ● På bagagebåndet ● Flytrafik og miljø ● Fremtidens flytrafik ● Hvor meget vil vi flyve i fremtiden?
Marts	11	
	12	Påskeferie
	13	
	14	
April	15	
	16	Verdens flag: Opgaver med flag og kort
	17	
	18	Det vilde vejr Skolen risikerer at blive oversvømmet ● Solens stråler ● Beskyt dig mod sol og kulde ● Jorden bliver opvarmet og afkølet ● Luften bliver sat i bevægelse ● En kold og en varm front ● Storm over Danmark ● Tørke ● Oversvømmelser ● Undersøg konsekvenserne af skybrud og mudderskred
Maj	19	
	20	
	21	Vejret: Undersøgelser og opgaver
	22	
	23	
Juni	24	

Feedback

Årsplan madkundskab 5.klasse

Før jul:

Vi arbejder løbende med ”madklassen”-kopihæftet, hvor følgende emner bliver gennemgået:

- Sund mad/varieret mad
- Frugt og grønt
- Krop og motion
- Sukker
- Læs på mærkerne
- Mikroorganismer og køkkenhygiejne

I køkkenet vil vi starte ud med overskuelige opskrifter, så eleverne trænes/øves i at være i køkkenet

Vi skal arbejde med Kemiske hævemidler – forløb fra portalen (madkundskab.gyldendal.dk)

Efter jul:

Vi arbejder primært med forkøb fra portalen: madkundskab.gyldendal.dk:

Fra kostråd til madkultur – forløb fra portalen

Æg – forløb fra portalen

Alverdens bælgfrugter – forløb fra portalen

Opsamling på generel teori

Vi går ikke i køkkenet hver uge, da teori også indgår som en del af faget, så cirka hver anden undervisningsgang bruges på teori – generel teori fra ”madklassen”-hæftet eller teori, der er koblet til det praktiske i køkkenet.

Fag : *Idræt*

Klasse : *4. & 5. klasse*

Årgang : *2026/2027*

Lærer: *Daniel James Lord & Emil Skjold Selle Pedersen*

I denne årsplan kan nogle moduler skiftes og omorganiseres i løbet af året.

Forløb	Kompetenceområde og mål	Aktivitet, metode og tema
Slagbold: - Rundbold - M-bold - Rounders - Cricket - Badminton - ½Volley	• Eleven kan i bevægelse modtage og aflevere forskellige boldtyper • Eleven har viden om kaste-, sparke-, gribe- og slagteknik. • Eleven kan spille regelbaserede boldspil såvel individuelt som på hold. • Eleven har viden om regler i boldspil. • Eleven kan justere boldspil ved at ændre forudsætninger og regler. • Eleven har viden om spiludvikling. • Eleven kan mundtligt og skriftligt anvende centrale fagord og begreber. • Eleven har viden om centrale fagord og begreber.	**Normer og værdier** Eleven kan samtale om tabe- og vindereaktioner. Eleven har viden om tabe- og vindereaktioner. Progression fra rundbold til professionelt sporten 'softball' med flere regler Badminton- forskellige måder at bevæge sig på banen på (chasse, osv.), greb teknik, forskellige slag i badminton, osv.
Boldspil: - Basket - Ultimate - Netball - Håndbold	• Eleven kan i bevægelse modtage og aflevere forskellige boldtyper • Eleven har viden om kaste-, sparke-, gribe- og slagteknik. • Eleven kan spille regelbaserede boldspil såvel individuelt som på hold. • Eleven har viden om regler i	• Fairplay • Ultimate er en sport uden dømmer- så er der stor fokus på fairplay • Samspil • Samarbejde • Boldbasis og boldspilsteori- teknik og taktik, placering, mandsopdækning, osv • Netball og forskellen med basket- i netball kan man ikke drible med bolden, så skal medspillere være mere aktiv

	boldspil. • Eleven kan justere boldspil ved at ændre forudsætninger og regler. • Eleven har viden om spiludvikling. • Eleven kan mundtligt og skriftligt anvende centrale fagord og begreber. • Eleven har viden om centrale fagord og begreber.	• Bredde/dybde • Boldspilsfamilier- Kaosspil
Lege: **- Gamle traditionelle** **- Nye velkendte** **- Selvopfundne**	• Eleven får udvidet "legerepertoire" ved at lære ældre og alternative lege at kende. • Lærer at udvise samarbejdsevner og social opmærksomhed i forhold til idrætslige aktiviteter.	• Motivation • Rytmen • Idrætstraditioner
Opvarmning: **- Led** **- Puls** **- Udstrækning** **- Med og uden musik**	• Eleven kan udføre opvarmningsøvelser. • Eleven har viden om grundlæggende opvarmningsøvelser.	• Eleven indgår i gruppeprocessen og skaber et idrætsprodukt. • Eleven øver sig i at være foran andre og styrke kropsforskrækkelsen.
Konditionstræning: **• Beeptest /Andersen test/Cooper test** **• Styrketræning** **• Cirkeltræning**	• Eleven kan måle hvile- og arbejdspuls. • Eleven har viden om målingsmetode for hvile og arbejdspuls • Eleven kan udføre basal grundtræning. • Eleven har viden om grundtræningselementer.	• Eleverne skal træn sig op til et mål (f.eks Motionsdag i sundhedsugen) • Se og mærk progression med deres kondition/kondital, løbeteknik, osv • Øve deres løbeteknik • Lære forskellige øvelser i cirkeltræning • Mærk forskellige muskelgrupper i kroppen og deres funktion.
Dans og udtryk	**Alsidig idrætsudøvelse** • Dans og udtryk fase 1 + 2 **Idrætskultur og relationer** • Ordkendskab **Krop træning og trivsel** • Krop og identitet – fase 2	• "Scottish country dancing" • Basale dansetrin • Forskellige dansestil • Danseteori- høj mod lavt tempo musik, hvordan man tæller i musik, følger rytmen, osv
Atletik- Løb,	• Eleven kan udføre	I atletikmodulet arbejder eleverne med de

spring, kast	grundlæggende bevægelser inden for løb, spring og kast med fokus på teknik og koordination ● Eleven kan deltage i forskellige former for konkurrence og samarbejde ● Eleven kan anvende grundlæggende atletikteknikker i varierende situationer ● Eleven kan reflektere over egen præstation og sætte mål for forbedring	tre klassiske atletikdiscipliner: løb, spring og kast. Modulet er bygget op omkring progression fra grundlæggende teknik til mere avancerede færdigheder, hvor eleverne får mulighed for at opleve atletik både som individuel præstation og som holdaktivitet. **Løb** Eleverne træner forskellige løbsdistancer for at udvikle både hurtighed og udholdenhed: ● Sprint (50-100m): Fokus på startteknik, acceleration og løbeteknik ● Mellemdistance (400-800m): Arbejde med rytme, pacing og taktik ● Langdistanceløb (1200-1500m): Udholdenhedstræning og mentale strategier ● Stafetløb: Samarbejde, koordination og stafetoverdragelse **Kast** Kasttræning foregår med sikre, modificerede redskaber: ● Javelin-imitation med flag footballs: Grundlæggende kastteknik, arm- og kropsbevægelser ● Diskos-kast: Rotationsbevægelser, balance og timing ● Kuglestød (evt. med lette medicin-bolde): Eksplosiv kraft og teknik